

SÖKANDE

Hybricon Bus Systems AB, 556936-2196
Korsvägen 1
913 35 Holmsund

Ombud: Advokat Robert Svedjetorp
Advokatbyrån Kaiding Kommanditbolag
Box 124
901 04 Umeå

MOTPART

Skellefteå Buss AB, 556041-2370
Box 377
931 24 Skellefteå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling - LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Skellefteå Buss AB (Skelleftebuss) genomför en upphandling av Elbussar Skellefteå 12 meter (UH-2018-2). Vid upphandlingen används öppet förfarande.

Upphandlingen har varit föremål för förvaltningsrättens prövning tidigare (mål nr 308-19). Ansökan om överprövning kom då från Wist Last och Buss AB som rankades på andra plats efter Hybricon Bus Systems AB (Hybricon) i den initiala utvärderingen. Hybricon hade fått komplettera sitt anbud genom att skicka in bilaga 14.1 "Svarsbilaga energiförbrukning" i efterhand, något som förvaltningsrätten ansåg stred mot principerna om likabehandling och förutsägbarhet. Domstolen beslutade därför att upphandlingen inte fick avslutas förrän rättelse gjorts på så sätt att en ny prövning av anbuden genomförts.

Hybricon ansöker i förvaltningsrätten om överprövning av upphandlingen och yrkar att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse har skett på så sätt att en ny utvärdering genomförts där även Hybricons anbud utvärderas.

Skelleftebuss motsätter sig bifall till ansökan.

PARTERNAS ANFÖRANDEN

Hybricon anför bl.a. följande.

Skelleftebuss har uteslutit Hybricons anbud från utvärdering med hänvisning till att Svarsformulär energiförbrukning saknas (ska-krav 14.1). Efter komplettering på uppmaning av Skelleftebuss har Hybricon inkommit med en bilaga som uppfyller ska-kravet i fråga. De sakuppgifter som ska anges i bilaga 14.1 återfinns även i bolagets bilaga 11.1 kallad Elbussens prestanda. En bilaga som ingavs tillsammans med bolagets anbud. Det

materiella innehållet i de båda bilagorna är, beträffande de efterfrågade uppgifterna, identiskt. De efterfrågade uppgifterna har således lämnats in av bolaget under anbudstiden och varit tillgängliga för Skelleftebuss att utvärdera. Den begärda kompletteringen har inte tillfört något nytt i sak. Det vore oproportionerligt att utesluta Hybricons anbud från utvärdering för att uppgifterna lämnats i en bilaga som getts ett annat namn än det avsedda. Dessutom skulle det strida mot likabehandlingsprincipen. Det bör i sammanhanget noteras att av fem inkomna anbud har fyra av dessa saknat en separat bilaga 14.1, vilket måste tala för att fler leverantörer har uppfattat att uppgifterna kunde lämnas i en och samma bilaga.

Vidare har Skelleftebuss i sitt beslut hänvisat till förvaltningsrättens dom (mål 308-19). Förvaltningsrätten angav i domskälen att ”anbudet från Hybricon rätteligen inte borde ha godtagits”. Hybricon överklagade förvaltningsrättens dom till kammarrätten. Kammarrätten fann att Hybricon saknade talerätt då förvaltningsrättens domslut inte innehöll något förordnande om att Hybricons anbud inte skulle beaktas vid den nya anbudsprövningen och att domen därmed inte innebar att Hybricon skulle uteslutas från det vidare upphandlingsförfarandet. Kammarrätten har varit tydlig med att förvaltningsrättens dom inte innebär att Skelleftebuss ska utesluta Hybricons anbud från ny utvärdering. Ändå har Skelleftebuss hänvisat till förvaltningsrättens dom som en orsak till att anbudet har diskvalificerats, vilket är felaktigt. Hybricons jämförelsetal har varit lägre än det antagna anbudet. Hybricon har genom att uteslutas lidit skada. Därför finns skäl att förordna om en ny anbudsutvärdering där även Hybricons anbud utvärderas.

Skelleftebuss anför bl.a. följande.

Skelleftebuss har efter förvaltningsrättens dom gjort rättelse på så sätt att samtliga anbud beaktats och utvärderats i den nya anbudsprövningen. Hybricons anbud har utvärderats och uteslutits på grund av att obligatoriskt

dokument Svarsformulär energiförbrukning saknats i anbudet och komplettering inte varit möjlig.

Ur förfrågningsunderlagets Krav 14.1 framgår att ”Dokumentet som ska bifogas anbudet döper ni till ”Svarsformulär energiförbrukning””. Det har således utgjort ett obligatoriskt krav att till anbudet bifoga ett dokument benämnt Svarsformulär energiförbrukning med visst innehåll. Med hänsyn till att det är fråga om avsaknad av ett obligatoriskt dokument i Hybricons anbud kan inte förtydligande eller komplettering inom ramen för LOU ske, då det inte finns någon redan lämnad uppgift som kan konkretiseras (utdrag ur förvaltningsrättens dom mål nr. 308-19). Att de ingivna dokumenten skulle ges ett visst namn eller bilagenummer har utgjort en del av ska-kravet.

Att uppgifterna som lämnats in i en annan bilaga än det avsedda har betydelse då innehållet och uppgifterna i de obligatoriska dokumenten för ska-krav 11.1. samt 14.1 är olika. I ska-krav 11.1 har det begärts uppgift på prestanda, där leverantören ska beskriva fordonen och laddningsinfrastrukturens prestanda/anpassningar utifrån att Skellefteå är en vinterstad. Till exempel framkomlighet på snöiga och isiga vägbanor och säkerställandet av att bussen är tillräckligt varm vid minus 25 grader Celsius. I ska-krav 14.1 har det begärts uppgift på energiförbrukningen, där leverantören ska göra en bedömning över energiförbrukningen utifrån de bästa och de svåraste trafikförutsättningarna med utgångspunkt från de förutsättningar som gäller på linje 1/10. Med svåraste trafikförutsättningar avses minus 25 grader Celsius med snö på körbanan.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet. (4 kap. 1 § LOU)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten bestämma att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. (20 kap. 6 § LOU)

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Av likabehandlingsprincipen följer att upphandlande myndighet inte kan efterge eller bortse från obligatoriska krav som fastställts i upphandlingsdokumenten. Högsta förvaltningsdomstolen betonar i avgöranden HFD 2016 ref 37 I och II vikten av att upprätthålla de uppställda obligatoriska kraven på följande sätt.

”I en upphandling utgör förfrågningsunderlaget en central del av förfarandet. En förutsättning för att underlaget ska kunna fylla sin konkurrensuppsökande funktion är att potentiella leverantörer kan vara säkra på att de obligatoriska krav som ställs i underlaget upprätthålls under hela förfarandet.

En upphandlande myndighet måste därför redan vid framställandet av förfrågningsunderlaget se till att de krav som ställs är proportionerliga i förhållande till föremålet med upphandlingen på så sätt att kraven är adekvata och relevanta och inte går utöver vad som rimligen bör krävas av den som vill lämna ett anbud.

När en upphandlande myndighet har kommit fram till att en viss uppgift eller ett visst bevis måste finnas i anbudet och därför ställt ett obligatoriskt krav ska potentiella leverantörer kunna utgå ifrån att kravet är så viktigt att den som anser sig inte kunna, eller inte vilja, uppfylla kravet avstår från att lämna ett anbud.”

Enligt Skelleftebuss förfrågningsunderlag ska beträffande Krav 14.1 bifogas ett dokument som döps till "Svarsformulär energiförbrukning". Hybricon har till sitt anbud inte bifogat något dokument som döpts på det sättet eller på annat sätt med ordet energiförbrukning. Inte heller fanns något dokument som angavs gälla Krav 14.1. Senare har Hybricon lämnat en komplettering gällande "Elbussens energiförbrukning". I det kompletterande dokumentet har kopierats in delar av dokumentet "Elbussens prestanda" och lagts till bl.a. texten: Detta medför att på Er linje 1/10 i minus 25 grader förbrukar elbussen (sifferuppgift utelämnad av förvaltningsrätten) kWh/km eller (sifferuppgift utelämnad av förvaltningsrätten) kWh på linjen.

Förvaltningsrätten noterar att i kopierade delar är innehållet i Hybricons bilaga 11.1 Elbussens prestanda och den av Hybricon i efterhand lämnade kompletterande bilagan 14.1 Elbussens energiförbrukning i allt väsentligt lika. Det är dock fråga om att uppgifter ska lämnas enligt två olika ska-krav. Olika sorters uppgifter ska redovisas gällande respektive ska-krav. I sammanhanget kan dessutom noteras att enligt ska-kravet 14.1 ska bedömning göras av energiförbrukningen med utgångspunkt från de förutsättningar som gäller på linje 1/10 och att det först i den kompletterande bilagan från Hybricon anges att uppgifter om en viss medelförbrukning för trafik på annan ort medför motsvarande förbrukning på "Er linje 1/10".

Med ledning av bl.a. ovan nämnda avgörande från HFD kan konstateras att det är av stor vikt att de obligatoriska kraven upprätthålls, vad gäller både innehåll och form. Det ska inte åligga Skelleftebuss att dra egna slutsatser kring om befintlig information i en bilaga även kan användas för att kompensera för avsaknaden av en annan, för anbudet obligatorisk bilaga. Ett sådant agerande skulle inte varit förenligt med principerna om likabehandling och förutsägbarhet.

Förvaltningsrätten finner mot bakgrund av det nämnda att Hybricon inte i samband med lämnande av sitt anbud uppfyllt kravet på dokument gällande ska-kravet 14.1. Skelleftebuss har därför haft fog för att utesluta Hybricons anbud vid sin anbudsutvärdering. Ansökan ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05)

Björn Johansson
Lagman

Målet har föredragits av förvaltningsrättsnotarien Rebecka Rasmuson.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

